Lieta Nr.C13029316
Lietvedības Nr.C-0293-16

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Dobelē 2016.gada 1.martā

Dobeles rajona tiesa
tiesnese I.Kovaļova,
izskatīja rakstveida procesā /pers. A/ maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2016.gada 20.janvārī prasītāja /pers. A/, pamatojoties uz Civillikuma 177., 179.pantu, 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", cēla Dobeles rajona tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, lūdzot piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus /pers. C/ un /pers. D/ uzturam 111 EUR mēnesī katram bērnam, mainoties minimālai mēneša darba algai, proporcionāli palielināt piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, lūdz noteikt, ka spriedums izpildāms nekavējoties, lūdz uzturlīdzekļus piedzīt no prasības iesniegšanas brīža tiesā.

Prasības pieteikumā prasītāja cita starpā norāda, ka 2000.gada 5.februārī piedzima prasītājas un atbildētāja kopīgais bērns /pers. C/ un 2005.gada 5.februārī piedzima prasītājas un atbildētāja kopīgais bērns /pers. D/.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} pantu, atbildētājam uz viņa deklarēto dzīvesvietu 2016.gada 20.janvārī nosūtīts prasības pieteikuma noraksts rakstveida paskaidrojumu sniegšanai, kurā izskaidrotas pušu civilprocesuālās tiesības.

2016.gada 3.februārī tiesā saņemts atbildētāja /pers. B/ paskaidrojums, kurā norādīts, ka atbildētājs prasību atzīst pilnā apmērā.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir savlaicīgi paziņots, nosūtot informatīvu vēstuli 2016.gada 4.februārī ierakstītā pasta sūtījumā uz prasītājas norādīto dzīvesvietas adresi un atbildētāja deklarēto dzīvesvietu.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un novērtējusi tos kopsakarā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Prasības pieteikumam pievienotās dzimšanas apliecību kopijas apstiprina, ka /pers. C/ dzimusi 2000.gada 5.februārī un /pers. D/ dzimis /datums/, kuru vecāki norādīti /pers. B/ un /pers. A/.

Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa noteic, ka *vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem*.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta piektās daļas noteikumiem *minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.*

Saskaņā ar 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" *katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt savam bērnam minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: līdz septiņu gadu vecumam 25 % apmērā, no septiņu gadu vecuma līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēnešalgas*.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumiem Nr.656 „ Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" no 2016.gada 1.janvāra minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 370 *euro*.

Uz prasības celšanas brīdi nepilngadīgā /pers. C/ sasniegusi 15 gada vecumu un nepilngadīgais /pers. D/ sasniedzis 10 gadu vecumu. Līdz ar to minimālo uzturlīdzekļu apmērs, kurš ir jāsniedz katram no vecākiem nepilngadīgo /pers. C/ un /pers. D/ uzturam no prasības celšanas brīža 2016.gada 20.janvāra ir 111 *euro* mēnesī katram bērnam. Atbilstoši Civillikuma 179.panta piektajai daļai šādā apmērā uzturlīdzekļi ir sniedzami neatkarīgi no vecāku ienākumiem, mantas stāvokļa un spējām uzturēt bērnu.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumos norādījis, ka prasību atzīst pilnā apmērā, lūdz viņu atbrīvot no valsts nodevas samaksas, jo ir bezdarbnieks un viņa apgādībā divi bērni.

Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, *ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.* Līdz ar to tiesa atzīst, ka lietā nav strīds par to, ka atbildētāja /pers. B/ bērni /pers. C/ un /pers. D/ dzīvo pie prasītājas un viņa īsteno bērnu ikdienas aprūpi, ka atbildētājam kā bērnu tēvam ir jāpiedalās bērnu uzturēšanā un jāmaksā uzturlīdzekļi. Tāpat tiesa uzskata, ka prasītājas pieprasītais uzturlīdzekļu apmērs neprasa vērtēt atbildētāja mantisko stāvokli, jo tas ir atbilstošs minimālo uzturlīdzekļu apmēram, kuru katram vecākam, neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa, ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam.

Ņemot vērā bērnu intereses, tiesa uzskata, ka uzturlīdzekļi nosakāmi procentu izteiksmē, jo minimālās darba algas apmērs ir mainīgs, tādēļ, mainoties minimālās darba algas apmēram, bērns uzreiz varēs saņemt lielāku uzturlīdzekļu summu. Turklāt uzturlīdzekļu apmērs, kas noteikts procentos no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas, dod iespēju precīzi noteikt uzturlīdzekļu summu *euro*.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr. SKC-556 ir atzinis, ka iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā. Līdz ar to tiesa uzskata, ka ar tiesas spriedumu uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma sākuma brīdi var noteikt prasības celšanas brīdi.

Ievērojot to, ka vecāku (prasītājas) aizgādība pār bērniem beidzas ar bērna pilngadības sasniegšanu (Civillikuma 219.pants), pēc kuras bērns pats iegūst pilnīgu tiesībspēju, uzturlīdzekļi par labu prasītājai bērnu uzturam piedzenami līdz bērnu pilngadībai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu *tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.*

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu prasītāja, ceļot prasību, bija atbrīvota no tiesas izdevumu nomaksas valsts ienākumos, tādējādi tie ir piedzenami no atbildētāja.

Valsts nodevas apmērs ir nosakāms atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punkta un 34.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunkta prasībām un sastāda 341,30 EUR (111 EUR x 12 = 1 332 EUR; 1 332 EUR x 2 = 2 664 EUR; 2 664 EUR – 2 134 EUR = 530 EUR; 530 EUR x 4% = 21,20 EUR; 320,10 EUR + 21,20 EUR = 341,30 EUR). Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma un tiesas pavēstu nosūtīšanu sastāda 6,20 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta ceturto daļu *tiesa vai tiesnesis, ievērojot fiziskās personas mantisko stāvokli, pilnīgi vai daļēji atbrīvo to no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, kā arī atliek valsts ienākumos piespriesto tiesas izdevumu samaksu vai sadala to termiņos*.

Ņemot vērā atbildētāja lūgumu atbrīvot viņu no valsts nodevas samaksas valsts ienākumos, saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta ceturto daļu, apstākli, ka atbildētājs nav reģistrēts valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras uzskaitē kā pakalpojumu saņēmējs, ko apliecina Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras Jelgavas reģionālās nodaļas 2016.gada 3.februāra izziņa Nr.16/254003, atbildētājam no 2014.gada 6.novembra piešķirts bezdarbnieka statuss, ko apliecina Nodarbinātības valsts aģentūras Dobeles filiāles 2016.gada 3.februāra izziņa Nr.141106-72izz1/6, kā arī to, ka atbildētāja apgādībā ir divi nepilngadīgi bērni, tiesa atzīst, ka no tiesas izdevumu samaksas atbildētājs ir atbrīvojams.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu daļā par tiesas izdevumu piedziņu nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu spriedumā nosakāms, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189. - 193. pantu, 205.panta pirmās daļas 1.punktu un 250.[25]pantu, tiesa

n o s p r i e d a

apmierināt /pers. A/ maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 111 EUR (viens simts vienpadsmit *euro*) mēnesī, sākot no 2016.gada 20.janvāra līdz bērna pilngadībai, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam 111 EUR (viens simts vienpadsmit *euro*) mēnesī, sākot no 2016.gada 20.janvāra līdz bērna pilngadībai, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Atbrīvot /pers.B/, personas kods /personas kods/, no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos.

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Spriedumu var pārsūdzēt Zemgales apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas - 2016.gada 1.marta, iesniedzot apelācijas sūdzību Dobeles rajona tiesā.

Tiesnese (personiskais paraksts) I.Kovaļova